

Lokal arbetsplan Plåstrets förskola 2018

Hållbar utveckling och fostran till demokrati och solidaritet är grunden för verksamheten på Plåstrets förskola. Vi baserar vårt pedagogiska arbete utifrån de av regeringen fastställda nationella styrdokument för förskolan.

Hållbar utveckling:

Varje år arbetar vi med verktyget **Grön Flagg** från **Håll Sverige Rent!** Det finns olika teman för Hållbar utveckling, vi väljer några av dem: *Se bilaga!*

Detta arbete genomsyrar vår verksamhet. Vi arbetar med kompostering, sortering och återvinning, odling, snålspolning på toan. Vi äter SMART (*Större andel grönsaker, Mindre kött, Andelen tomma kalorier minskas, Rätt sorts kött, Transportsnålt*), Vi arbetar med utomhuspedagogik, regelbundna utflykter i skog och mark och återvinner tillsammans med barnen och strävar efter att hushålla med jordens resurser, ex. varmvatten. Vid behov leder några barn ett möte i storgrupp där alla kan diskutera de grön flagg mål vi just arbetat med. Vi vill undvika att verka på bekostnad av miljön eller andra människor, nu och i framtiden. Varje vecka leder en pedagog ett Grön Flagg möte med ett gäng barn. Mötet handlar om något av de mål och uppdrag som vi har valt att arbeta med. Vi har alla sett filmen "A plastic ocean" och har bestämt att vara extra sparsamma med plast.

Demokrati:

Förskolan är en plats som ger möjlighet åt var och en att bli en del i ett demokratiskt samhälle. I ett hållbart samhälle uttrycker barnen sig på olika sätt och respekterar andras sätt att tänka och uttrycka sig. Då behövs pedagoger och även de som delar i verksamheten i förskolans verksamhet, som **lyssnar, bekräftar och utmanar** barnen och varandra.

Pedagogernas förhållningssätt påverkar hur delaktiga barnen är. Alla uttrycker sig på många olika sätt (i lek, musik, drama, bild, berättande, rörelse, dans, konstruerande...). Alla uttryckssätt är viktiga för att kunna ta ställning, välja och vara delaktiga. Meningsfulla sammanhang som bidrar till kommunikation eftersträvas. Berättelser, sagor, teaterföreställningar, film, samtal, museibesök, utflykter i naturen etc. används som inspiration till temaarbeten och projekt.

Genom att organisera verksamheten i mindre grupper, arbeta med olika samtalsmetoder som tex trygghetsgrupper sokratiska samtal etc. övar vi oss till att ta ställning till etiska dilemman och lyssna in andra. Pedagogerna strävar efter att i möjligaste mån säga ja till barns förslag, och att lära ut goda strategier vid konflikter t.ex. samtal, handlingsalternativ och konsten att kompromissa. Vi lär barnen "stoppsmetoden" – att sätta upp sin hand och säga STOPP! när det är något som man inte tycker om. Tex att kompisen blir för närgången, gör något

som man inte tycker om. Ett sätt att lära sig och sin omgivning vad NEJ betyder och att jag vill inte!

Miljön (inne/ ute) är under konstant förändring beroende på barngruppens behov/ storlek/ ålder/ intressen. Strukturen av dagarna påverkar när det är möjligt för barnen att aktivt göra egna val. Hur vi utnyttjar den tiden är också under ständig förhandling och förändring.

Material att uttrycka sig med t.ex. färg, lera, pennor, instrument, ljus (ficklampor), byggmaterial, utklädningskläder finns lätt tillgängligt för barnen på deras nivå och centralt placerat i huset. Material som inbjuder till samspel prioriteras. Material för naturvetenskapliga och matematiska experiment samt material som sätter igång tanken kring hur saker och ting fungerar, och uppmuntrar till tekniska lösningar finns också. Vi strävar efter att erbjuda material som är så spännande att de fungerar som en ”tredje pedagog”. Vi väljer giftfritt, i möjligaste mån miljömärkt material, undviker plast och handlar om möjligt begagnat.

Rummen ska tydligt signalera vad man kan göra och inbjuda till aktivitet. Rummen förändras beroende på behov, barngrupp etc.

På gården finns möjlighet till lek med vatten, sand, löst material (t ex kottar, rör och brädor) liksom traditionellt lekmaterial. Varje dag går vi till komposten med våra skalrester. Det är två barn som är kompostbärare och tillsammans med en pedagog ansvarig för vår återvinningsstation.

Det finns också trädgårdsland för odling. Material på gården ska stimulera till lek och samspel och ge möjlighet till naturvetenskapliga undersökningar. Därför finns luppar, insektskarta, burkar tillgängligt. Växter som planteras ska tilltala alla sinnen!

Pedagogisk dokumentation:

Vi grundar vår planering utifrån Läroplanen för förskolan och väljer att fokusera på några av de 30 läroplansmål i taget. Pedagogisk dokumentation är ett verktyg som används för att få syn på kvalitén i förskolan. Där observation, dokumentation, reflektion och analys ingår och bidrar till det systematiska kvalitetsarbetet på förskolan,

För att få syn på t.ex. pedagogernas förhållningssätt och hur barnen samspelar med varandra, dokumenterar pedagogerna med kamera, film, penna och papper utvalda situationer som belyser de valda läroplansmålen.

Varje pedagog har en timmes dokumentationstid per vecka då hen väljer ut vad hen vill gå vidare med. Pedagogen väljer ut en film eller bild som underlag för reflektion med kollegor och barn. PowerPoint med utvalda bilder över temat läggs ut på den interna hemsidan för föräldrar att ta del av. From ht 17 använder vi appen TYRA där vi checkar in och ut alla barn. Där finns även Blogg som vi

lägger ut bilder och lite text över händelser under dagen. Alla barn har även en egen portfolio i appen där mer personliga bilder läggs in.

Kollektiv reflektion:

Vi har en organisation med schemalagd reflektionstid (2 timmar/vecka) för pedagogerna. Tillsammans reflekterar vi då över veckans dokumentation. Reflektionen sker utifrån en frågeställning som knyter an till de läroplansmål vi fokuserade på när vi filmade. Det ger oss och barnen möjlighet att utmana våra föreställningar och tankar kring temat. Barnens olika tankar leder temat vidare och vi utvecklas tillsammans. Reflektion över litteratur som alla har läst, utvärderingar, analyser, och handledning är förlagd till en eftermiddag (3 timmar) i månaden (Pedagogmöte). En gemensam analys av månadens reflektionsprotokoll görs då som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet.

Barnen reflekterar över foton, texter, egna alster och filmer. Samtal som lyfter olika tolkningar av gemensamma upplevelser uppmuntras.

Genom att regelbundet skicka ut Powerpointpresentationer och bilder till Bloggen till **föräldrarna**, och låta föräldrasamtalen utgå ifrån filmer och bilder från verksamheten blir de delaktiga. En Powerpointpresentation kan också vara ett underlag till samtal hemma med barnen, och ibland får vi tillbaka värdefulla tankar från föräldrarna.

Respekt för olikhet samt ömsesidigt beroende i ett lärande tillsammans:

Ett temaarbete kan starta med att barnen intervjuas eller en tanke som ett eller flera barn lyfter. Barnens svar blir utgångspunkt för olika experiment, skapande och diskussioner i grupper. Att tänka och tycka olika är självklart, men också att ändra sig eller inspireras av andras idéer. Gruppen får därmed stor betydelse – det kollektiva lärandet då vi lär tillsammans med andra!

Genom att prova olika teorier växer kunskaperna, och möjligheten att omvärdera. Man kanske förkastar sin egen ursprungsidé till förmån för någon annans, eller konstaterar att det finns många olika lösningar som alla kan vara rätt. Det bör finnas valmöjligheter i planerade aktiviteter. Alla måste inte göra allt samtidigt eller lika mycket. Alla (barn, pedagoger, föräldrar m fl.) på förskolan bör sträva efter möten med möjlighet till delaktighet och utforskande och utifrån tanken att alla är unika.

Pedagogerna utmanas kring frågor om olikhet i handledning och på pedagogmöten, samt på reflektionstiden varje vecka. Vi eftersträvar ett mötesklimat som tillåter olika synsätt och många olika perspektiv. En strävan efter förändring finns ständigt närvarande eller tom ett motstånd att göra som vi alltid har gjort. Hur vi gör, vad vi gör, varför gör vi och hur vi förhåller oss är ständigt under förhandling. Vi tar del av litteratur och forskning kring genus och vi utmanar oss själva genom **critical literacy**. Syftet är att vuxna och barn utvecklar en förmåga att påverka för att förstå och förändra sin omvärld och kritiskt tänka kring ämnen som omger dem och oss.

Lärande i grupp med hjälp av experimenterande, konstruerande och tolkande av världen:

Mycket av den pedagogiska verksamheten grundas på experiment och barnens hypoteser. Pedagogerna strävar efter en verksamhet som gynnar kollektivt lärande där lek, skapande, experimenterande och kommunikation är viktiga delar. Barnens delaktighet beror på hur pedagogerna förhåller sig, och vilka uttrycksmedel som är möjliga att använda.

Ett viktigt verktyg som vi använder är **produktiva frågor** som leder tanken vidare, stimulerar nyfikenheten och ger oss en möjlighet att undersöka. När vi fördjupar oss i en frågeställning, vrider och vänder på tankar övar vi oss på att kommunicera, omvärdera, lyssna och ta del av tankar och idéer. Att lyssna in den andre är kanske det allra viktigaste och svåraste i en tid då våra frågor alltid i första hand kretsar kring vilka vi själva är och vill vara.

Matematiken är ständigt närvarande i vardagen på ett lekfullt och lustfyllt sätt. Informell matematik där barnen använder sig av leksaker så som bilar, klossar, pennor etc för att lägga på rad, organisera, sortera i grupper om färg antal och form. Flera moment kan innebära en stunds matematik! Hur mycket **naturvetenskap och teknik** som genomsyrar verksamheten beror på pedagogernas förhållningssätt/ val av material/ intresse/ uppmärksamhetsfrågor. Hur kommer det sig? Hur tror du? Är frågor som bidrar till att få barnen nyfikna hur det förhåller sig i naturen.

De hundra språken och de estetiska perspektiven på lärprocesser

För att ge mening åt företeelser, skapa mönster och sammanhang och ge det subjektiva uttrycket ett värde arbetar vi med många **olika uttryckssätt**. Fantasi och fabulerande är värdefullt för att våga tänka nytt och annorlunda. Glädje lustfyllda lärandet ska genomsyra verksamheten!

Att få överraskas och förundras, uppslukas i en skapande process är en härlig upplevelse! En **välutrustad ateljé/verkstad** finns mitt i huset med allt inom räckhåll för alla. Vi strävar efter att barnen ska få möta många olika material, och tekniker, och få prova många olika uttryckssätt ex. form, färg, två och tredimensionella tekniker, linjer, strukturer, stil och mönster, medier, symmetri etc. för att kunna utforska och uttrycka tankar, idéer och känslor i kommunikation med andra.

Det behövs näring för själen i form av **estetiska upplevelser** som inspirerar till uttryck ex. teater, konserter, museibesök, naturupplevelser eller möten med konst.

Det behövs också **medvetna pedagoger** som genom att använda produktiva frågor, vill skärpa ögat, örat, och tanken! **Pedagogernas roll är ofta att utmana barnen så att nya tankar kan tänkas, andra infallsvinklar prövas**

men också att värna om vissa normer och gränser för hur vi uppför oss mot varandra.

Förskolan som en del av staden!

Vi vill synliggöra allas rättigheter i samhället men också de skyldigheter man har.

Aktivt deltar vi i stadens utbud. Vi ger oss ofta ut på äventyr t.ex. till Kulturen, skogen, bio, Domkyrkan, affärer, teatrar, Stadsparken och Biblioteket. Vi strävar efter att synas i staden så mycket som möjligt!

För att få perspektiv på vår verksamhet hämtar vi inspiration genom studiebesök på andra förskolor, nätverk och ibland tom resor till förskolor i andra länder.

Samarbete och välkommande av olika perspektiv!

Vi värnar om möjligheter till förändring och nytänkande genom ett öppet klimat mellan personal, barn, föräldrar och styrelse. Det som av tradition varit på ett sätt ska kunna ifrågasättas och nytänkande ska uppmuntras. På så sätt vill vi värna om en flexibel organisation. Vi strävar efter mångfald och undviker standardisering och likriktning. Vi arbetar kontinuerligt med diskrimineringsgrunderna (ålder, kön, sexuell läggning, tro, etnicitet). För att hålla organisationens kollektiva minne levande värnar vi om vissa ”Plåstertraditioner”, såsom julfester, fixardagar, utedagar, sätt att organisera och dokumentera.

Det finns strukturer (återkommande pedagogmöten, Temadagar, utvärderingsdagar etc) som uppmanar till samarbete och gemensamma beslut. Personalens erfarenheter, idéer och initiativ tas tillvara på pedagogmöten, där olika förslag diskuteras, där vi gemensamt analyserar reflektionsprotokoll. Detta bidrar till vårt systematiska kvalitetsarbete.

Vi strävar efter ett delat ledarskap, där alla pedagoger är involverade på olika sätt, tar initiativ och talar tillsammans om utvecklingsbehov.

Nätverkssamarbete med andra förskolor önskar vi få bättre struktur på. För tillfället har det varit svårt då flera av de förskolor vi har nätverkat med förr inte har haft tid eller möjlighet att nätverka.

Allmänt:

På förskolan finns för tillfället 3 förskollärare varav en också är Förskolechef, två barnskötare och en köksansvarig i köket som lagar all mat som serveras på förskolan.

Förskolan drivs som ett Föräldrakooperativ och har en styrelse som också är arbetsgivare och huvudman.

Det finns 22 barn på förskolan i åldrarna 1-6 år.

Plåstrets förskola april 2010

Senast uppdaterad jan 2018

Lokal Arbetsplan

Plåstrets förskola

Gäller från 2018